

03 การวิเคราะห์ผู้เกี่ยวข้องได้เสีย

กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มหลักคือ

1. หน่วยงานส่วนกลาง
2. หน่วยงานส่วนท้องถิ่น
3. องค์การอิสระและประชาชนทั่วไป

กลุ่มที่ 1 จะมีหน้าที่หลักคือการกำหนดนโยบาย โดยผ่านการดำเนินการในกลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติการ และมีกลุ่มที่ 3 เป็นเสมือนคลังสมองและตัวเร่ง ปฏิบัติการเพื่อให้การดำเนินการมีความถูกต้องเหมาะสมและเท่าทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่อย่างไรก็ตามในสภาพปัจจุบัน ทั้ง 3 กลุ่มต่างทำงานกันเป็นเอกเทศ มีฐานข้อมูลของตนเองซึ่งมักจะมีข้อมูลไม่ตรงกัน ไม่มีลักษณะของการทำงานร่วมกันในรูปแบบประจำทั้งในส่วนของการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการดำเนินการ หากมีการดำเนินการร่วมกันบางทีเป็นในลักษณะของโครงการพิเศษเฉพาะกิจ จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ในหลายครั้งเกิดความขัดแย้งกันขึ้นระหว่างกลุ่มกันเอง ตัวอย่างเช่น กรณีที่ดินออกเอกสารสิทธิให้กับพื้นที่ในบริเวณโบราณสถาน กรมศิลปากรขึ้นทะเบียนอาคารซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ทางสง.นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนดให้เป็นพื้นที่โลงสีเขียว เทศบาลขยายถนนประวัติศาสตร์ในเขตพื้นที่เมืองเก่า ฯลฯ ความขัดแย้งดังกล่าวมักจะใช้เวลาในการหาข้อสรุปและบ่อยครั้งที่ไม่อาจหาข้อสรุปที่เหมาะสมได้อันจะเป็นการสร้างความบาดหมางระดับองค์กรที่ส่งผลถึงผลของการทำงานในภาพรวม

การวิเคราะห์ผู้เกี่ยวข้องได้เสีย [Stakeholder Analysis] ด้วยการนำจุดอ่อนจุดแข็ง และ พันธกิจของแต่ละส่วนมาพิจารณาประกอบกันจะนำไปสู่การสร้างพันธกิจร่วมและการกำหนดรูปแบบการดำเนินการร่วมกัน [Working modality] ซึ่งเป็นการพิจารณาทั้งในระดับหน่วยงานและองค์กร [Organisational & Institutional Analysis] รูปแบบที่ได้ จะเป็นการลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการและช่วยส่งเสริมให้การทำงานประจำเกิดขึ้น อย่างเป็นระบบสนับสนุนซึ่งกันและกันรวมถึงการสร้างระบบ ในการเก็บข้อมูลที่มีโครงสร้างร่วมและแลกเปลี่ยนกันได้ ซึ่งจะช่วยให้หลีกเลี่ยงกรณีความขัดแย้งและจะนำไปสู่ความสำเร็จใน การดำเนินการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

กลุ่มที่ 1 หน่วยงานส่วนกลาง

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การกำหนดและจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์สิ่งแวดล้อมระดับชาติ ศึกษาวิเคราะห์ ประสานและกำหนดมาตรการ เพื่อดำเนินการ ประกาศเขตพื้นที่คุ้มครอง ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การดำเนินงานตามนโยบาย แผน และ มาตรการ และจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม แหล่งทุนเพื่อสนับสนุนงบประมาณการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม (กองทุนสิ่งแวดล้อม) การดำเนินการร่างจิตสำนึกและการรับรู้สาธารณะด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดทำฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด และ ข้อมูลสารสนเทศเชิงภูมิศาสตร์

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

การกำหนดและจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมระดับชาติ การลงทะเบียน การดำเนินการเพื่อการอนุรักษ์ การออกและบังคับใช้กฎข้อบังคับต่างๆ ภายใต้ พรบ.โบราณสถาน แหล่งทุนเพื่อสนับสนุนงบประมาณการดำเนินการด้านการอนุรักษ์ (กองทุนโบราณคดี)

กรมศิลปากร

กรมโยธาธิการและผังเมือง

การกำหนดนโยบายการวางแผนระดับชาติและภูมิภาค การกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินและการควบคุมการพัฒนาเมืองผ่านผังเมืองรวม และผังเมืองเฉพาะ

กลุ่มที่ 2 หน่วยงานภาครัฐระดับท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(เทศบาล หรือ อบต.)

การบริหารจัดการและการทำแผนระดับท้องถิ่น การพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการพื้นฐานในระดับท้องถิ่น แหล่งทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาชุมชน (เงินทุนสะสมเทศบาล)

สำนักงานจังหวัดและสภาจังหวัด

การประสานงาน ควบคุมสั่งการ และการตัดสินใจระดับจังหวัด การกำหนดแผนงานบูรณาการระดับจังหวัด แหล่งทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินการด้านการอนุรักษ์และวัฒนธรรมในระดับจังหวัด (ผ่านงบกลางจังหวัด)

กลุ่มที่ 3 อื่น ๆ

องค์กรพัฒนาเอกชน

การประสานงานและสร้างความเคลื่อนไหวระดับชุมชน แหล่งรับทุนจากองค์กรให้ทุนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม

สถาบันการศึกษาส่วนกลาง

การให้คำแนะนำและกำหนดแนวทางการดำเนินงานระดับนโยบาย สู่หน่วยงานราชการส่วนกลาง ผ่านการว่าจ้างศึกษา

สถาบันการศึกษาระดับท้องถิ่น

การเป็นแหล่งองค์ความรู้ การศึกษาวิจัย และแหล่งรวบรวมผู้เชี่ยวชาญระดับท้องถิ่น แหล่งเผยแพร่องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่นักเรียนนักศึกษาและสู่สาธารณะ

กลุ่มประชาคมและองค์กรชุมชน

การประสานงาน ควบคุมสั่งการ และการตัดสินใจระดับจังหวัด ผู้ปฏิบัติการระดับท้องถิ่น กลไกในการขับเคลื่อนและสะท้อนความคิดของชุมชน

สถาบันทางศาสนา

ผู้ครอบครองกรรมสิทธิ์ที่ดินรายใหญ่ และศูนย์รวมทางวัฒนธรรมและจิตใจของชุมชน

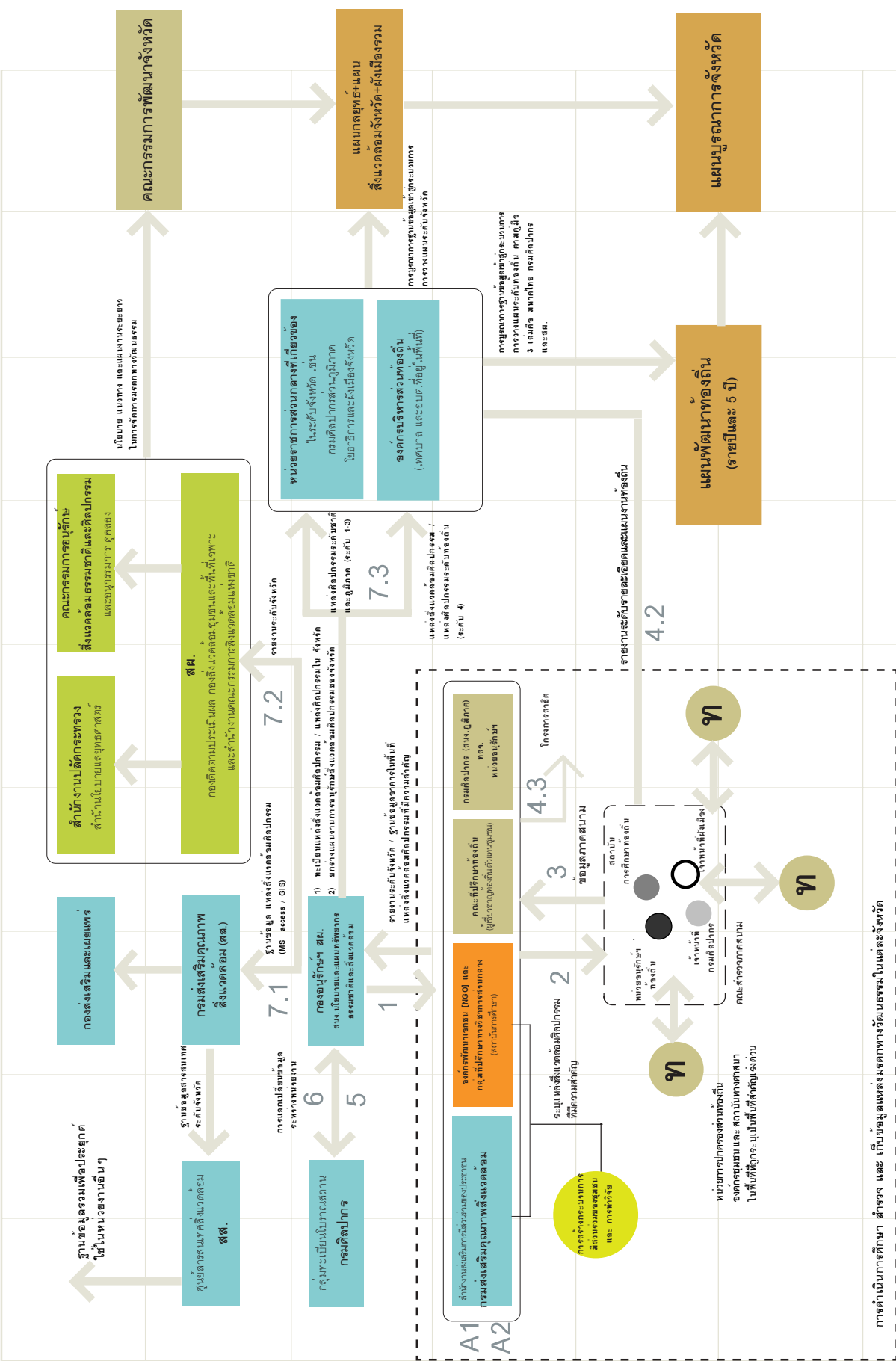
หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น

หน่วยงานปฏิบัติการและประสานงานระดับท้องถิ่น หน่วยตรวจสอบเฝ้าระวังระดับท้องถิ่น

04 รูปแบบการดำเนินการในอนาคต

การดำเนินการในอนาคตจะต้องอยู่ในรูปแบบของการประสานความร่วมมือ ดังที่จะเห็นได้จากบทวิเคราะห์ในบทที่แล้วว่าไม่มีหน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใด ที่มีอำนาจและขีดความสามารถในการจัดการได้ลำพัง จึงจำเป็นต้องอาศัยรูปแบบการทำงานแนวราบ โดยยึดเนื้องาน [Functional-based Planning] แทนที่การทำงานแนวดิ่งที่ยึดหน่วยงาน [Sectoral Planning] อย่างที่เป็นมาในอดีต

รูปแบบที่เสนอเป็นเพียง *ต้นแบบของการดำเนินการ* [Working modality] ในการที่จะนำระบบไปใช้ตามหลักการข้างต้นดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้แต่ละพื้นที่นำไปใช้เป็นต้นแบบในการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันว่ามีเหมาะสมเพียงใด กับพื้นที่ของตน โดยแต่ละพื้นที่สามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนา *ต้นแบบการดำเนินการ* ที่เหมาะสมของตนเองได้ในภายหลัง

การดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรม และ เป็นข้อมูลแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมในแต่ละจังหวัด